

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА

МАТЕРІАЛИ

V МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

12 – 13 жовтня 2017 р.

**ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ
РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА
ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ**

Видання присвячене

115-річчю Одеської національної академії харчових технологій

**та 5-річчю Навчально-наукового інституту прикладної
економіки і менеджменту ім.Г.Е.Вейнштейна**

м.Одеса

УДК: 338.43:316.502(477)

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку XXI століття. Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції 12-13 жовтня 2017р. Одеса: Одеська національна академія харчових технологій, 2017. – 291 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку XXI століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Науковий редактор Каламан О.Б. – директор ННПЕіМ ім.Г.Е.Вейнштейна ОНАХТ

Редакційна колегія:

Ангелов Г.В. – д-р філософії, проф., Агеева І.М. – к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. – д.е.н., доц., Купріна Н.М. – к.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. – д.е.н., проф., Павлов О.І. – д.е.н., проф., Рогатіна Л.П. – к.с.н., доц., Савенко І.І. – д.е.н., проф.

Рекомендовано до видання Вченою Радою Одеської національної академії харчових технологій протоколом № 3 від 03.10.2017 р.

Матеріали додаються за оригіналами рукопису
Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та сутність
наданих матеріалів

Итак, как мы видим, нравственный фактор в современных трудовых отношениях охватывает все области общественной жизни. Он являет собой выражение знаний, понимания интеллектуальной деятельности людей, которая направлена на моральное регулирование, управление нравственными качествами личности и социальных групп. Соблюдение требований, норм и правил морального поведения, как социальных ценностей, включается в культуру управленческих отношений [1]. В последней он выступает особым видом культуры, состоящим из совокупности нравственных принципов, правил, норм, которыми руководствуются люди в своем поведении, в том числе, и в управленческих отношениях. При этом необходимо учитывать нравственно-нормативные требования, руководствоваться ими в личностно-профессиональной ориентации, чтобы достичь высокой результативности.

Литература

1. Дуберштейн Н.А., Литчевский Э.Э. Профессиональная этика и психология в торговле. М. - Высшая школа, 1980. - С.168.
2. Слонь И.Л., Петрушев Н.А., Думко Ф.К., Бученко И.Н., Ангелов Г.В. Культура управленческих отношений. Одесса. Смил, 2001. - С.228.
3. Философия культуры. Становление и развитие. - Спб: Лань, 1958. С.452, 454.

ПРІОРИТЕТНІ ВЕКТОРИ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО ХАРАКТЕРУ В СУЧАСНОМУ СОЦІАЛЬНОМУ УПРАВЛІННІ

Черкаський А.В., к. і. н., доцент, Петракова Є.Р., к. п. н., доцент
Одеська національна академія харчових технологій

Вступ. Ціннісна система сучасного українського суспільства переживає глибоку, тривалу трансформацію. Соціокультурні потреби людини виключно різноманітні і супроводжують його впродовж усього життя. Більшість з них мають досить гнучкий характер, будучи залежними від громадських трансформацій, нових умов життя, соціального оточення, рівня освіти, і багатьох інших чинників.

Соціальне життя суспільства показує, що без конкретної ідеї об'єднання, без розвитку моральних норм і високих духовних принципів особи, практично будь-яка держава не здатна до значимих соціальних перетворень, реалізації глибоких економічних, демократичних, і політичних реформ. Можна сказати, що соціальна діяльність і культура займають в житті суспільства особливе місце. Найчастіше соціологічна наука розглядає ці два громадські феномени в нерозривній єдності, як соціокультурну діяльність [1].

У зв'язку з цим проблеми соціокультурної діяльності стають об'єктом пильного вивчення в сучасній громадській науці. Аналізуючи її сучасний стан, можна говорити, що за останні роки наукові дослідження проблем соціокультурної діяльності набули глибокого соціологічного характеру, на перший план вийшли проблеми переоцінки соціокультурної діяльності в сучасному суспільстві, а також відбувається постійна деталізація теоретичних основ вивчення соціокультурної діяльності в цілому[2, с.84].

Соціально-культурна діяльність поступово розвивається в контексті соціального прогресу, основу якого Г. Спенсер розкриває в наступній ідеї: "Прогрес може здійснюватися тільки шляхом поліпшення індивідів внаслідок поліпшень громадських стосунків і шляхом подальшого поліпшення громадських стосунків внаслідок поліпшення індивідів"[4, с. 23]. Пошук нових концепцій не лише дає певні позитивні результати, але і розкриває безліч нових аспектів, що вимагають пильної уваги учених[3, с. 90]. Дослідження соціокультурної діяльності обумовлені сучасним, важливішим її значенням в сучасному, культурному, духовному, освітньому, виховному процесах.

Узагальнюючи вищесказане, визначаємо соціально-культурну діяльність як цілеспрямований, спеціально організовуваний відповідними соціальними інститутами процес залучення людини до культурних цінностей суспільства і активного залучення кожної особи в цей процес соціалізації за допомогою освіти, передачі наукових знань, залучення до духовної творчості і інших видів соціально-культурної активності.

Результати дослідження. Практично будь-який механізм оволодіння цінностями культури носить вибіркового характеру і залежить, в першу чергу, від ціннісних орієнтирів кожної конкретної особи, і тут завдання соціокультурної діяльності полягає в тому, щоб знайти найбільш оптимальне співвідношення між мінімумом соціально-культурних знань, а також умінь і навичок і змістом творчої складової кожної особи. За таких умов однією з основних функцій соціокультурної діяльності стає створення культурного розвиваючого середовища, організованого особливим чином і призначеного для включення особи в реальне життя і формування її соціальної активності. Обов'язковими складовими функцій соціокультурної діяльності є: - накопичення, зберігання і поширення(трансляція) знань, норм, цінностей; - соціалізуюча, яка забезпечується створенням структури стосунків, опосередкованих культурними компонентами, соціалізацію суспільства; - відтворення духовного процесу через підтримку його спадкоємності; - рекреаційна, або ігрова культура, що діє у відведеній для неї сфері; - комунікативна складова, що забезпечує знакову взаємодію між суб'єктами діяльності, їх диференціацію і єдність[5, с. 678]. Сукупність цих функцій націлена на вдосконалення людини, становлення її як моральної, соціально орієнтованої і розумної особи, здатної до співпраці і єднання з іншими людьми і навколишнім світом.

Соціокультурна діяльність, як відомо, охоплює широке коло різнохарактерних, різнорівневих видів суспільно значимої діяльності. При цьому результативність управління соціокультурною діяльністю залежить від міри відповідності управління її підставам - корінним засадам суспільства і культури. Освоєння конкретного соціокультурного контексту сприяє усвідомленню суб'єктами управління необхідності в підходах, що враховують історичний досвід і соціокультурні особливості управління процесами в тому або іншому соціумі. У державній діяльності існує цілий напрям, пов'язаний з плануванням, проектуванням, реалізацією і забезпеченням соціокультурного життя суспільства, це так звана соціокультурна політика.

За основу цього напрямку в області соціокультурного розвитку були прийняті наступні вектори: соціокультурна політика як вираження соціально-політичної системи будь-якого суспільства існує як системний атрибут загальнодержавної політики; відображення міри лібералізму або авторитарності соціокультурної політики підпорядковане рівню розвитку прийнятих демократичних принципів і свобод в конкретному суспільстві. Соціокультурна політика має відпрацьовані типові механізми реалізації своїх культурних орієнтирів і цінностей; соціально-ціннісні пріоритети соціокультурної політики формуються нормами, цінностями і ідеалами конкретного суспільства; сутність соціокультурної політики держави полягає не стільки у фінансуванні для підтримки і розвитку соціокультурної діяльності конкретних установ культури, зміцнення матеріальної бази окремих об'єктів соціокультурної діяльності, скільки в соціальних ціннісних орієнтирах, готовності надати можливості для культурного саморозвитку особистості, розвитку громадських рухів і соціальних формувань в соціокультурній сфері.

Можна говорити, що в умовах окремого регіону залежно від характеру і інтенсивності проблем і наявних ресурсів, ті або інші складові соціокультурного середовища можуть виступати пріоритетними напрямами соціокультурної політики. На жаль, дослідження фахівців і практиків управління показують, що переходи на новий, якісно більш високий рівень соціокультурної ситуації носять не постійний, а фрагментарний характер.

З одного боку, в основі соціокультурної діяльності у вигляді різних форм лежать принципи, що роками практикуються соціально-культурною діяльністю, форми і методи передачі культурної спадщини подальшим поколінням, досвіду творчого сприйняття і створення нових предметів, форм і явищ в різних видах мистецтва, організації естетично-насиченого, духовно-морального дозвілля.

Різні дослідники висловлюють припущення, що деякі з форм соціокультурної діяльності можуть ефективно діяти і розвиватися паралельно соціокультурній і соціально-економічній ситуації, при цьому враховуючи її динамічну мінливість, беручи участь в реалізації державних, регіональних і муніципальних освітніх і соціокультурних стратегій, сприяючи рішенням соціокультурних цілей і завдань.

З іншого боку, більшість авторів, що досліджують проблеми соціокультурної діяльності, роблять висновки про те, що в суспільстві інтенсивно розвиваються негативні соціальні процеси, що заважають формам соціокультурної діяльності переходу на більш високий рівень.

Висновки. В процесі реалізації різних програм і проектів відбувається постійне зіштовхування з соціокультурними проблемами різного характеру, такими як соціально-демографічні, етнокультурні, особово-психологічні, колективно-комунікативні, які вражають соціокультурний простір, і при так званому "традиційному змісті" соціокультурної діяльності виявляються невідомими перед потребами, інтересами і проблемами сучасного суспільства.

На наш погляд, основна проблема такої тривалої трансформації - це проблема забезпечення результативного управління функціонуванням цієї сфери для здійснення задоволення культурних, духовних потреб населення, проблема реалізації можливостей для повноцінного споживання культурних цінностей

населенням. Успішний розвиток цього процесу в заданому напрямі можливий за певних умов.

По-перше, за умови введення певної моделі здійснення соціокультурної діяльності, що відповідає параметрам якості життя, що встановилися, по-друге, за наявності достатнього нормативного фінансування соціокультурної сфери, по-третє, при забезпеченні необхідної різноманітності і якості послуг, по-четверте, при забезпеченні адресності надання цих послуг.

Сучасні підходи до управління вимагають зміни умов і принципів діяльності установ культури, модернізації управлінських механізмів, підвищення відповідальності керівництва і співробітників установ культури за результати роботи, вдосконалення фінансових і економічних інструментів, використовуваних в цілях розвитку соціокультурних установ. Управління соціокультурною діяльністю є важливим напрямом соціальної політики, яка багато в чому визначає комфортність проживання населення на будь-якій території.

Література

1. Гулавський В.Т., Козак К.Б., Черкаський А.В. та ін. Етичний фактор в сфері праці і соціального управління. Під заг. ред. Г.В. Ангелова / В.Т. Гулавський та ін. - Одеса: КП ОМД, 2010. – 596с.
2. Ерошенков И.Н. Культурно-досуговая деятельность в современных условиях. – М.: НГИК, 2004. – 332 с.
3. Жарков А.Д. Теория и технология культурно-досуговой деятельности. – М., 2007. – 480 с.
4. Синтетическая философия Герберта Спенсера в сокращенном изложении Говарда Коллинза: пер. с англ. П.В. Мокиевского. – Киев: Ника-Центр Вист-С, 1997. – 512 с.
5. Сорокин П.А. Социальная и культурная динамика. – М.: Астрель, 2006.-1176 с.

ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ ГУМАНИЗАЦИИ УПРАВЛЕНЧЕСКИХ ОТНОШЕНИЙ: СОЦИАЛЬНО-ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ

Черняк Г. А., к.и.н., доцент, Кириченко И.А., аспирант,
студ. Даниель Рыков (Аргентина)
Одесская национальная академия пищевых технологий

В условиях развития рыночных отношений и их формирования в Украине произошли процессы децентрализации управления предприятиями и их самостоятельное развитие. Это требует от руководителей предприятий принимать самостоятельные решения в условиях острой конкурентной борьбы на рынке товаров и услуг. Для достижения конкурентных преимуществ, человек, как работник любого предприятия, стал рассматриваться как важнейший фактор производства, ресурс которого обуславливается ростом требований к квалификации, мотивации, организации труда и т.д.

В таких условиях управление персоналом становится одним из главных звеньев в системе управления не только трудовым коллективом, но и

- Шевченко Г. А., Ангелов Г. В.
82. СОВЕСТЬ КАК НРАВСТВЕННАЯ КАТЕГОРИЯ И ЕЕ РОЛЬ В ФОРМИРОВАНИИ СОЦИАЛЬНОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТИ ЛИЧНОСТИ 251
Шевченко А. А., Ангелов Г. В.
 83. ВОЗРАСТАНИЕ РОЛИ НРАВСТВЕННЫХ НАЧАЛ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО ФАКТОРА В СОВРЕМЕННЫХ ТРУДОВЫХ ОТНОШЕНИЯХ 254
Тодорова С. Н.
 84. ПРИОРИТЕТНІ ВЕКТОРИ СОЦІОКУЛЬТУРНОГО ХАРАКТЕРУ В СУЧАСНОМУ СОЦІАЛЬНОМУ УПРАВЛІННІ 258
Черкаський А. В., Петракова Є. Р.
 85. ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ ГУМАНИЗАЦИИ УПРАВЛЕНЧЕСКИХ ОТНОШЕНИЙ: СОЦИАЛЬНО-ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ 261
Черняк Г. А., Кириченко И. А., Даниель Рыков
 86. НРАВСТВЕННО-ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ФОРМИРОВАНИЯ МОЛОДЕЖИ АКТИВНЫХ ПОЗИЦИЙ В ДЕЛЕ ОБЕСПЕЧЕНИЯ НАЦИОНАЛЬНОЙ ПРОДОВОЛЬСТВЕННОЙ БЕЗОПАСНОСТИ 266
Черняк Г. А., Кириченко И. А., Даниель Рыков, Крылов Н. Г., Руммо В. В.
 87. ТЕРОР ЯК СОЦІАЛЬНО-БЕЗВІДПОВІДАЛЬНИЙ ПРОЯВ СЛАБКОЇ ВЛАДИ 268
Шишко О. Г.
 88. ІНСТИТУЦІОНАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСІВ ФОРМУВАННЯ І РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНОЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ 270
Колтунович О. С.
 89. НЕОБХОДИМОСТЬ ИНФРАСТРУКТУРНОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ РАЗВИТИЯ РЫНКА ЗЕМЛИ В УКРАИНЕ 272
Криницкая О. А.
 90. ЗОВНІШНІ ЧИННИКИ РОЗВИТКУ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ 274
Фомічова К. Б.
 91. ПРИВАБЛИВІСТЬ БОЛГРАДСЬКОГО РАЙОНУ ЩОДО ФОРМУВАННЯ ВИННИХ ТУРІВ 278
Кисса М. Р.
 92. ТЕМАТИЧНІ РЕСТОРАЦІЇ ЯК МІСЦЯ ТУРИСТИЧНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ 280
Лазука К. Д.
 93. ЧИННИКИ СИСТЕМНОГО ПІДХОДУ В ОРГАНІЗАЦІЇ ДИТЯЧОГО ВІДПОЧИНКУ ТА ТУРИЗМУ 283
Сандул С. О.

Рекомендовано до видання Вченою Радою Одеської національної академії харчових технологій протоколом № 3 від 03.10.2017 р.

Підписано до друку 03.10.2017. Формат 60х90/16.

Папір офсетний.

Ум.друк.арк. 20,56.

Тираж 1000 екземплярів.

Видавництво «Студія «Печать»
м.Одеса, п-т Адміральський, 38, офіс № 8
www.pechat.od.ua